ԲԱԺՆԵԳԻՆ

ՍԻՐԻԱ տար. 60 գ. ոսկեդր.
ԱԼԵՅԱՄՍԵԱՑ 35 » »
ԱՐՏԱՀՄՆ. տրկ. 4 տոլար
ԱԼԵՅԱՄՍԵԱՑ 2,50 »
ԹՐԱԳ ԵՒ ՊՐՍԿ. 1 Անգ. ոսկի

Տէր եւ Տնօրէն՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ

ՁԵՌՔԻ ՀԱՏը 3,50 Ղրուշ

ԱԶԴԱԿ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԹԱԲԱԹ
19
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ
1929

«AZTAG»
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Gr. LIBAN
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ՏԱՐԻ — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ — ԹԻՒ 242

ԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Հայ ժողովրդին համար

Զորս տարիէ ի վեր այս ամսուն, հայ քաղաքական մեծագոյն մակերպութիւններէն մէկը՝ Դաշնակցութիւնը, կը տօնէ իր գոյութեան տարեդարձը։

Կարելի չէ անտարբեր մնալ և չի հետաքրքրուիլ այն բոլոր մակերպութիւններով, որոնք ծնած են մեր ժողովրդի ծոցէն կրած ու գործած մեր ժողովրդին մէջ։

Ամէն կազմակերպութիւն, ինչպէս կ'ունենայ իր առաքինութիւններն ու թերութիւնները, երբ կը գործէ և կը պայքարի գակարգօրէն զժնդակ ու զժուարին պայմաններու մէջ։ Այսօր ինքնագովութիւն և ոչ ալ ինքնագատապարտութեան օր պէտք է Դաշնակցութեան համար, որովհետև յաղթանակները և տուրքերը սովորական երեւոյթներ են քաղաքական կուսակցութեանց կեանքին մէջ. բայց կարեւորն ու էականը կուսակցութեան հիմնական ոգին է և իր հիմնադիրներուն հայանուէր ձգտումներուն անխարդախ և ամուր պահպանումն է, որ զժբաղդաբար, յաճախ կ'աղաւաղուի և կը սրբագրուի հետեւորդներուն կողմէ։

Շատ դժուար է և եղերական այդ ճամբան ո՞ մէ անցած ենք մինչեւ կէս դարու ընթացքին։ Ամբողջ հերոսական և դիւցազներական համայնապատկեր մը որ հանկարծ զոհաբերում և արիւն եղաւ և մեզմէ անդարձ խլած մեր ամենասուրբերն ու ամենաանձնուիրները։

Անցեալը — փշոտ ու արիւնոտ անսահման տարածութիւն...։ Ու ապագան կը հայ մթութեան և անորոշութեան մէջ։ Օրերուն մէջ հազարաւորներ կը խամրին և օրէ օր կը զրկուին ու լոյսէն։ Յոյսի և փրկութեան նշոյլները տակաւին կը հեռանան և հայ ժողովուրդը ապիրողորմ հառաչանքներ կ'արձակէ և ճրագամոյին գալարումներ կապրի։

Այսօր աւելի անհրաժեշտ է միակամ և հաւաքական գործակցութիւնը, որովհետև վտանգը աւելի սպառնական է։ Այլեւս Արարատն ու Սիսիանը չեն պահպաներ մեզ իրենց հսկայ մեծութեամբը։ Իրենի հրապոյրները այլեւս չեն կշտացներ մեր աչքերը։ և չեն տար մեր հոգիները։ պատմական վանքերն ու պատկառազդու բերը թոյլ չեն տար մեր իտէալներուն։

Անվհատ և յարատեւ պայքար պէտք է մեր գոյութիւնը ահաւնացնելու և զիմագրաւելու համար վտանգները։ Աւելի հաւատմութեամբ պէտք է հետեւիլ այն ճամբուն, որմէ անցած են նախորդ սերունդները՝ կամքով և հաւատքով։

Դաշնակցութիւնը ծնաւ հայ տառապանքէն և մարմնացաւ ժողովուրդին մէջ. հիմնադիրները սիրեցին հայ ժողովուրդը և աշխատեցան անոր համար։ մարտիկները կռուեցան և պայքարեցան բռնութեան դէմ և այդ ճանապարհին վրայ նահատակուեցան։

Եւ այդ բոլորը հայ ժողովուրդին համար։

Թշնամին մէկ էր և արտաքին։

Նոանց խորութեան ամբողջ հայութեան փրկութիւնը խէսալ։

Իսկ այսօ՞ր, արդեօք Դաշնակցութիւնը հաւատարիմ կը հեռանի իր Առաքեալներու պատգամին։

Հայ ժողովուրդին համար՝ առանց խորութեան, ահա թէ ի՞նչ է պէտք է սրբագրենէ այս օրը։

Եւ հայ ժողովուրդի շահը կը պահանջէ միակամ և մէկ ճակատ պայքար։

ՀԻԱՍԹԱՓՈՒՄ

Այս իրիկուն պատրաստներուս ծով առագաստն է կը բացուի,
Ու շիր առ շիր հոգիս մէջ կ'աճնարեւէ երգ մը վայելի,
Հին օրերու, հին յուշերու վիրաւոր երգ մ'որ տրամագին
Կը տանի սիրտս երազներու հազարեջեայ լիճատակին։

Ու մուրին մէջ կ'ունկնդրեմ ես հեծեծանքներն անդունդավէժ
Տենչանքներուս, որոնք մեծցան երբեմն այսպէս հոգիս մէջ
Ու տիեզերին ինձ կը թրուէր մտածումիս առէջն հզօր
Զգուած սրտս մինչեւ ակերն իմ պարմանի արեանս բոսոր։

Այն ատեն սեր էր ամէն ինչ, արբեցութի՛ւն դիւրելավառ,
Ամէն ինչ ե՛րգ ու խնդութիւն, յանուն կեանքին հրաշափառ,
Իմ խենդ, հպարտ սրտիս համար անկարելի ոչինչ չիկար։

Իսկ այժմ ցուրտ դամբանները շիրմաքարեր կը ծածկեն լո՛ւռ
Խաչուած բոլոր երազներս՝ պարածածկեա՛լ ու թաքթաքուր,
Լման որբի մը նման զիս ու հերքուածի մ'հանգոյն տխուր...

Վ. ԳԷՈՐԳԵԱՆ

ՍՐՏԻՍ ՀԵՏ

Էն մտերիմն իսկ մարդոց դեռ չկրցաւ թեւածել
Մինչեւ կատարն երազիդ լուսաթանգակ տեսիլքին,
Ու ոչ ոք դեռ չփորձեց սուզիլ ակերը վշտին
Որ տուաւ հեծմ հոգիիդ ու բիբերուդ՝ արցունքներ։

Եւ ամէն ոք նայեցաւ ծո՛վ աչքերուդ ու անցաւ,
— Ու քանի որ հարկ է միշտ ըլլալ հպարտ եւ արի —
Ո՛վ սիրտս, ցաւը քեզ համար դարձաւ պարգեւ մը բարի,
Ու ժպտեցա՛ր դուն, արիւն կար երբ հոգւոյդ մէջ անբաւ։

Տարիներ վերջ, այսօր ալ մենք դէմ առ դէմ միասին
Փոշեթաթաւ, կիսաւեր ուղիներու առջեւ լո՛ւռ
Կանգնած՝ նորէն կը դիտենք խաչելութիւնը տխուր
Երբեմնի մեր երազին եւ յոյսերուն վայրա՛վաքին։

Ու անշշուկ մեր կուրծքին տակ խեղդած ճիչը հզօր
Խո՛նջ կը քալեմ յաւերժին, մոռացումին հեռ անշեղ,
Անփոյթ մարդոց ծափերուն, նախատինքին ալ անեղ,
Հասնի մանը փայփայուած երազին պէս մինչեւ որ...

Վ. ԳԷՈՐԳԵԱՆ

ԵՐԱԶՆԵՐ

Խո՛նջ իրկունն երբ կ'իջնէ հոգիիս մէջ՝ նորէն դուք
Կ'արթնանք մէջրս, լլկուած վայրենի ո՛վ երազներ,
Ամէնդ ալ բոց ու կրակ, մանուկներու նմանակ,
Ոտի ելած դրացի աղջնակի ա՛առնքեր...

Ու հեզագնաց կը շարժի բափորը ձեր ծիրանի,
Տեսիլքի պէս կախարդող, ու գրաւիչ պարանցով,
Բնաւ տարի եմ կրկին ձեր նայուածքին տակ կ'այրի
Սիրտն անոր որ հեծկլտաց ձեր հեսքին վրայ տրամախռով։

Ցիշատակներ վաղնջուց դեռ կենդանի եւ առոյգ,
— Դուք երազներ, որ ծնաք երբեմն հոգւոյս խորերէն,
Երջանկութիւնն էք կեանքիս եւ իր խորհուրդը սոյգ։

Շրնեա՛լ ըլլաք այն լոյսին համար՝ որ ձեր հոգիեն
Դէմն գիտեր շիր առ շիր կը ծորի մէջն հոգիս
Ճակա-ագրին պէս հզօր՝ օրերուն հետ կապած զիս...

Վ. ԳԷՈՐԳԵԱՆ

ՈՎ Է ՄԵՐ ՆԱԽԱՐԱՐԱՊԵՏԸ

ԻՆՉ Կ'ՍՊԱՍԵՆՔ ՄԵՆՔ ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃԷՆ

Պէյրութի Մարոնի հասարակութենէն եւ ծանօթ բարեսէր ընտանիքի զաւակ Պ. Էմիլ Էսսէն իր կեանքի ասպարէզին նետուած օրէն ի վեր հասարակութեան բոլոր խաւերէն յարգուած եւ սիրուած դէմք մը է. իր ուսումը ստացած է Ֆրանսա եւ իրաւաբանական տոքթորութեան տիտղոսը առած Փարիզի համալսարանէն։ Համաշխարհային պատերազմի ապէտալի օրերուն մնացած է Եգիպտոս եւ մինչեւ վերջ զբաղած է Լիբանանի դժբաղդութեան դարման գտնելու եւ օգնութիւն փութացնելու աշխատանքով։ Ֆրանսական գրաւումէն վերջ Բարձր Գոմ սէր Պ. Ճորճ Տիխօի պահանջքով Պ. Էմիլ Էսսէ եկած է Պէյրութ եւ նուիրուած հասարակական գործերու։ 1920ին զօրավար Կուրօ հրամանագրով երբ Լիբանան իր անկախութիւնը ստացաւ, Պ. Էմիլ Էսսէ առաջին ընտրութեամբ մարմնիներու կողմէ երեսփոխան ընտրուեցաւ. 1923ի ընտրութեան միջոցին ան դարձեալ երեսփոխան ընտրուեցաւ եւ 1924ի Երեսփոխանական ժողովի նախագահի ընտրութեան միջոցին, բոլորին վստահութեան արժանանալով ժողովի նախագահ ընտրուեցաւ։ Իբրեւ օրէնսգէտ, հռետոր եւ կարող փաստաբան Լիբանանի մէջ ան առաջին տեղը կը գրաւէ եւ մեծ հռչակ կը վայելէ։ Քաջածանօթ ըլլալով Ֆրանսերէն լեզուին եւ հոգեբանութեան, Մէքր Էսսէն Ֆրանսական շրջանակներու յարգանքն ու վստահութիւնը կը վայելէ։

Այս բոլորէն զատ Պ. Էմիլ Էսսէն հայասէր է եւ իբր վարձատրութիւն իր ազգնիւ զգացումներուն, նախորդ ընտրութենց միջոցին արժանացած է հայոց երախտագիտութեան։

Լիբանանի դահլիճին մէջ երեւումը այս տաղանդաւոր հայրենասէր գործիչին եւ իր անձնուէր ընկերներուն, երաշխիք են Լիբանանի պետականութեան ամրապնդման, մշակոյթի զարգացման, առողջապահական գործի կարգաւորման, արդարադատութեան արմատական փոփոխման, երկրի տնտեսական վիճակի բարգաւաճման, Ֆրանսական հոգատարութեան եւ արաբ ժողովրդի փոխադարձ յարաբերութեան ամուր հիմերու վրայ դրուելուն, հարորդակցութեան միջոցներու բարելաւման, եւ վրապէս ինչպէս հայ ժողովրդի, այնպէս եւ Լիբանանի բոլոր ժողովուրդներու համերաշխ համագործակցութեան։

Առանձնապէս հայերս կ'սպասենք, ինչպէս նախորդ կառավարութիւններ, որ այս կառավարութիւնը եւս յատուկ ուշադրութեան արժանացնէ հայ վրանաբնակ բազմութիւններու կեանքը բարւոք հիմերու վրայ դնելու գործը, իր կարելին ընելով՝ նպաստելու համար տեղաւորման աշխատանքներուն։

Առ հասարակ մեր ժողովուրդը խորին զոհունակութեամբ կը նկատէ Լիբանանի հանրապետութեան բարգաւաճումը եւ ծաղկումը, ինչպէս եւ անոր կառավարութենց ժրաջան աշխատանքները, յոգուս արաբ ժողովուրդի եւ արաբ երկրին բարգաւաճման։

Հայ ժողովուրդը կը մաղթէ նաեւ որ պզտիկ Լիբանանը դառնայ արեւելքի լուսատու ջահը, ուրկէ ստացաւ իրենց լոյսերը բոլոր խաւարեալ ժողովուրդները։

Հայ ժողովուրդը պատրաստ է իր կարելին տրամադրելու այս նոր դարբասին համար, վստահ ըլլալով որ էսսէներու առաջնորդութեամբ ան մօտ ապագային ծաղկաստան մը պիտի դառնայ։

ԱՊԲՈՒՄՆԵՐ

ԱՐԴԻՍՏԸ

... Վերջ։

Ձայները կ'սկսին բարձրանալ, սիկարները կը վառին ու ամէն մարդ իր հովիներն կ'արտայայտէ իր տպաւորութիւնները, մարուող Ֆիլմին շուրջ։

Շատեր կը հիանան ընտրուած տիպարներու յաջողութեան, ուրիշներ կը քննադատեն դերասանին կամ դերասանուհիին դիմագծին տգեղութիւններն ու մարմնական վայելչութեան պակասը։ Ոմանք զգացուած այդ արտայայտութենց անարդարութենէն բուռն կերպով կը բողոքեն եւ կը վիճաբանին, իսկ բացառիկներ ինծի պէս, ամլիւն մը բռնուած կը դիտեն անխիտ մարդկային երանգներ եւ անոնց այլազան դատողութիւններ։

Դիմակաւոր, անբարեխի՛ղճ ներկաներ, որոնք կուրս փորով, զուրկ իրական դատողութիւններէ կը քննադատեն ու կը գնահատեն դերակատարներն ու Ֆիլմին հեղինակը։

... Լոյսերը կը մարին, ազմուկը կը դադրի։

Արդիսներ բեմ կուգան։ Անոնք առանց խտրութեան ուրախ ու ժրպտագեմ են. ո՛վ կրսէ թէ անոնք ցաւ ունին եւ կը տառապին. անվերջ ծափեր կը խլեն եւ երչանիկ ժպիտներ կը ցանեն ամենուն, որոնք հիացման եւ պաշտամունքի տուրքեր միայն վճարել գիտեն...։

Բայց աւա՜ղ, անոնք սիրոյ մէյ մէկ փշրանքներ են, ցանուած աշխարհի չորս անկիւններ, երեւուն՝ պատահական հովերէ, ստուկ մարդկութեան անբարիշտ եւ երբեմն լիրբ կիրքերուն, զուարթ՝ արտաքնապէս, բայց հիւանդոտ ու փշրուած սրտերով կամայ ակամայ բեմի վրայ ժրպիտներ կը ցանեն եւ կը յափշտակուին երկինքէն ձգուած խնձորներու նման։

Արդիսը ... մարդկային ամենազազանային տարփանքներուն եւ վատերու քմահաճոյքին խաղալիք. նիւթին ու մեսաղին գերին։ Անզգայ ամբոխին եւ Բագոսի հպատակներուն կուռքը, «պէտք է պարտ, պէտք է պարտ» կը պոռան բոլորը, որովհետեւ դրամ վճարած են։

Եւ բեմը ... մարդկային հրաշակերտութեան եւ գեղեցկութեան պրոդատանարը. ստեղծագործութեան արուեստին կատարելագործութեան եւ հանճարին ցուցահանդէսը ... եւ տեսէք մարդկային վրիպակներ աչքերնին հոն յարած, անկէ գթութիւն կը հայցեն...

Երգէ՛ արդիս, երգէ՛ քանի ողջ ես. երգէ ու տուր անոնց սիրալիր ժպիտդ որ շանիս ու սիրուիս. ի՛նչ փոյթ թէ դու կ'անիծես զանոնք եւ կը կեղծես քու ժպիտդ, չէ՞ որ անոնք վճարած են եւ անոր փոխան գնած քու կեղծիքդ. տո՛ւր անոնց քու վաճառուած ժպիտդ։

... Ինչո՞ւ պատմեցիր սիրելի արդիս, ինչո՞ւ վրդովեցիր այս երեկոյ խաղաղ միտքս. ինչո՞ւ չի թողուցիր որ ձեզ երչանիկ հակներ կարծէի...։

ԱՐՏԷՄԻՍ

Պ. ԲՕՆՍՕ ՃԱՄԲՈՒՑ ԵԼԱԾ

Ամսոյս 15ին Բարիզէն ճամբայ ելած է Սիւրիոյ Բարձր Դօմիսէր Ն. Վ. Պ. Բոնսօն, Պէյրութ գալու համար։

Ընդհանուր քարտուղար Պ. Մօրրաս չընկերանար Պ. Բոնսոյին, կ'ըսուի թէ ան չի պիտի վերադառնայ իր պաշտօնին։

Նաւ չի նստած Պ. Բոնսօ մասնաւոր հեռագրով մը հաղորդած է որ մնծաշուք ընդունելութիւններ չպէտք է ըլլան զինք ընդունելու համար։

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԵԱՆ ՔԱՆԴԱԿՆԵՐ

Անոնք կարծես աշխարհէն աւելը կը կը գողնան՝ երբ կեանքէն կը հեռացնեն բարեկամութիւնը, որովհետև անկէ տեսի հաճելի և գեղեցիկ՝ ոչինչ ընդունած ենք աստուածներէն։

* * *

Բոլոր մարդիկ ունին փառասիրութեան տարբեր առարկաներ — ձիեր, շուներ, դրամ, փառք, և այլն, բայց պիտի նախընտրեմ լաւ բարեկամ մը՝ քան թէ այս բոլորը միասին։

* * *

Շատ մարդիկ կարծես աւելի նեղութիւն յանձն կ'առնեն և աւելի զոհունակութիւն կ'զգան թշնամիներ չունենալու մէջ՝ քան թէ բարեկամներ։

* * *

Ամենամեծութիւն է վարուիլ բարեկամի մը հետ՝ միշտ խորհելով որ թշնամի մը կրնայ դառնալ ան, և թշնամի մը հետ մտածելով թէ բարեկամ մը կրնայ դառնալ ան։

* * *

Շա՛տ քիչ իրական բարեկամներ կան, բայց պզտիկ թշնամի չկայ։

* * *

Հարկաւ մեր երջանկութեան մեծ մասը ու մեր կեանքին մաքրութիւնը՝ ընկերներու և բարեկամներու խելացի ընտրութենէն կախում ունի։

* * *

Քաղաքավար ու խոհեմ ըլլալ բոլոր անոնց հանդէպ՝ որոնց կը հանդիպինք, իրաւի գովելի է։

* * *

Եթէ գիտնայինք թէ՝ ի՞նչ կ'ըսեն մարդիկ իրարու ետևէն, Բասքալ կը վստահեցնէ մեզ թէ՝ չորս բարեկամներ իսկ չպիտի գտնուէին աշխարհի մէջ... ամէ՛ն պարագային աշխատէ՛ այս չորսէն մէկը ըլլալ։

* * *

Եթէ բարեկամ մը ունիս, պահէ՛ զայն, «յաճախ այցելէ անոր՝ որովհետև փուշեր ու մացառներ կը գոգեն ճամբան՝ ուր ոչ ոք կը կոխէ»։

* * *

Ցաւախ միայն երեսանց կը ճանչնանք մեր բարեկամները, և կամ անոնց ձայնը ընտանի կուգայ մեր ականջներուն, բայց աւա՛ղ, ոչինչ գիտենք անոնց հոգիին ու մտքին մասին։

* * *

Ամենք կը կարծեն լաւ բարեկամանալ մէկու մը հետ և կամ կ'աշխատին բարեկամանալու՝ որովհետև այն մարդը իրենց մտը կ'ապրի, այն գործի մէջն է, որովհետև նոյն շահեկանքի մէջ կը ճամբորդէ։ Առկէ աւելի մեծ սխալ մը չկրնար ըլլալ... Այսպիսի մարդիկ միայն պատկերն են որ բարեկամութեան կը կոչեն։

* * *

Մարդ մը չկրնար բարեկամ ըլլալ բոլորին հետ, բայց աւելի լաւ է բարեկամական ըլլալ քան թէ թշնամական։

* * *

Բարեկամներ՝ թէև բացակայ՝ ներկայ են. թէև աղքատ՝ հարուստ են. թէև տկար՝ բայց առողջ են. ու ի՞նչ որ աւելի դժուար է պնդել՝ թէև մեռած՝ կենդանի են։

* * *

Ինծի համար, Սկիպիոն իսկապէս կ'ապրի գեռ, ու մի՛շտ պիտի ապրի. որովհետև սիրած եմ այդ մարդուն առաքինութիւնը... Անկասկած բաղդին ու ժամանակին ինձ պարգևած բոլոր բաներուն մէջ՝ չունիմ ոչէ բան նման Սկիպիոն բարեկամութեան։

* * *

Եթէ կը փափաքիս ուրախացնել ինքզինքդ, խորհէ՛ քեզ հետ ապրողներու առաքինութիւններուն վրայ, օրինակի համար մէկուն աշխատասիրութիւնը, ուրիշի ազնըւութիւնը, երրորդի մը բարեսիրութիւնը ու չորրորդի մը ուրիշ մէկ լաւ յատկութիւնը։

* * *

Ուրեմն եթէ ընտրենք մեր բարեկամները՝ իրենց առաքինութիւններուն համար և ո՛չ թէ իրենց հարստութեան, ու եթէ արժանի ենք մեծ օրհնութեան մը՝ այն ատեն մեր բարեկամները մի՛շտ մեզի հետ պիտի ըլլան, անոնց մահէն յետոյ իսկ, պահպանուած մեր յիշողութեան է՛ն փայլուն մէկ անկիւնը։

Հայացուց՝
ՍԱՐԳԻՍ Պ. ՈՒՐՖԱԼԵԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ ՑԵՓԼԻՆՈՎ

(ԱԿԱՆՆԱՏԵՍԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ)

ՎԵՐԱԴԱՐՁԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Մասնաւոր կառախումբը, որ մեզի պիտի առաջնորդէր դէպի օդանաւի կայանը, չատ դանդաղ կ'առաջանար։ Մէկուկէս ժամէ ի վեր Ցեփլինի նաւասաքները մեզի կը սպասէին և մեր ուշացումէն վրդովուած էին, երբ վերջապէս հասանք հանկարծ, յոգնութենէն և տաքէն ուժասպառ։ Երբ նոր մեկնում մը պիտի ըլլայ, միշտ յապաղումներ կ'ըլլան նոր եկող ճամբորդներուն պատճառով։ Միւս կողմէ ամերիկեան ռազմային պաշտօնատունը կ'աշխատի գանդաղորէն։

Գիշեր է։ Երկնքի վրայ բոլոր աստղերը վառուած են։ Հովը նրպասաւոր ըլլալ չի թուիր։ Վերջապէս կէս գիշերուան մօտ նոր ճամբորդներ կրցան հասնիլ հանկարծ, ուր ժուխը կը տիրէր։ Օդանաւին մէջ հարիւրապետ Շիլլէր մեզ կ'ընդունի ելեկտրական լամբար մը ձեռքը։ Զինուորական նուազախումբը ողջերթի լաւագոյն կտորներ կը նուագէ։

* * *

Բարեկամներ՝ թէև բացակայ՝ ներկայ են. թէև աղքատ՝ հարուստ են. թէև տկար՝ բայց առողջ են. ու ի՞նչ որ աւելի դժուար է պնդել՝ թէև մեռած՝ կենդանի են։

* * *

Ինծի համար, Սկիպիոն իսկապէս կ'ապրի գեռ, ու մի՛շտ պիտի ապրի. որովհետև սիրած եմ այդ մարդուն առաքինութիւնը... Անկասկած բաղդին ու ժամանակին ինձ պարգևած բոլոր բաներուն մէջ՝ չունիմ ոչէ բան նման Սկիպիոն բարեկամութեան։

* * *

Եթէ կը փափաքիս ուրախացնել ինքզինքդ, խորհէ՛ քեզ հետ ապրողներու առաքինութիւններուն վրայ, օրինակի համար մէկուն աշխատասիրութիւնը, ուրիշի ազնըւութիւնը, երրորդի մը բարեսիրութիւնը ու չորրորդի մը ուրիշ մէկ լաւ յատկութիւնը։

* * *

Ուրեմն եթէ ընտրենք մեր բարեկամները՝ իրենց առաքինութիւններուն համար և ո՛չ թէ իրենց հարստութեան, ու եթէ արժանի ենք մեծ օրհնութեան մը՝ այն ատեն մեր բարեկամները մի՛շտ մեզի հետ պիտի ըլլան, անոնց մահէն յետոյ իսկ, պահպանուած մեր յիշողութեան է՛ն փայլուն մէկ անկիւնը։

Հայացուց՝
ՍԱՐԳԻՍ Պ. ՈՒՐՖԱԼԵԱՆ

Օդանաւը կ'ուշանայ օդին մէջ բարձրանալ և նորեկ ճամբորդները կը ջղայնանան։ Հին ճամբորդներէն միայն եօթը հոգի մնացած ենք, երեք գերման թղթակիցներ, երկու ամերիկացիներ, Զուիցերիացի զինուորականը և Սպանիոյ թագաւորին բժիշկ[illegible] չատեր[illegible]

[illegible] դար դառ[illegible]

ԻՆՉՈ՞Ի ՏՕՔԹ. ԷՔԷՆԷՐ ՄՆԱՑ

Եթէ Տօքթ. Էքէնէր Նիւ-Եորք մնայ, պատճառը այն է որ Ցեփլինի աշխարհի շուրջ կատարած յաջող ճամբորդութիւնը Ամերիկայի մէջ մեծ տպաւորութիւն թողուց։ Ասիկա արտասովոր յաջողութիւն մըն էր Ցեփլին ընկերութեան համար, որուն կողմէ Տօքթ. Էքէնէրի աեճամբ ներկայութիւնը անհրաժեշտ է, կատարուող բանակցութեանց ընթացքին։

Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը որոշած է չինել տալ երկու զեկաւոր օդանաւ և այս մասին պատասխանատու անձնաւորութիւնները վերջին խորհրդակցութիւն մը կ'ունենան Աքրոնի մէջ։ Ֆրիտրիխսհաֆէնի օդանաւաշինարանը ուղղակի շահագրգռուած է գործին մէջ։

ԱՏԼԱՆՏԵԱՆԻ ՎՐԱՑ

Սմբողջ օր մըն է արդէն որ կը թռչինք ամպերու և ծովին մէջտեղ, ժամը 140 քիլոմէթր արագութեամբ։ Ծովը Ատլանտեան օվկիանոսն է, որ մեր Ցեփլինին հին ծանօթն է արդէն։ Այս օվկիանոսին վրայ նորութիւն մը չկայ մեզի համար։ Շոգենաւեր կ'երթևեկեն իրենց որոշեալ գծին վրայ։ Ուրիշ ոչինչ։

Մեզի հետ դանուող ամերիկացիները և ամերիկուհիները ինքզինքնին կ'երևակայեն Բիւրման կառախումբի հանգստաւէտ մէկ բաժնեակին մէջ. ա՛յնքան բնական է իրենց կեցուածքը ճաշ առնելու կամ օդանաւին պտտելու տեսնելու [illegible]

[illegible] կրնանք [illegible] մտնել Եւրոպայի անթելի կայաններուն հետ։

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԵՂԵՐՔԻՆ ՎՐԱՑ

Օդանաւին հրամանատար հարիւրապետ Լէհման որոշեց չարունակել ճամբան Ատորեաններու հարաւէն, Լիզպոն հասնելու համար հիւսիսէն։

ՍՊԱՆԻՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ՈՂՋՈՒՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Եթէ կարելի ըլլայ, Սպանիոյ եղերքէն մօտէն անցնելու ատեն պիտի հանդիպինք Սանթանտէր քաղաքը, ուր այժմ կը բնակի Ալֆոնսո ԺԳ., անոր զրկելու համար մեր ողջոյնը, մանաւանդ որ թագաւորը չատ հետաքրքրուած էր Ցեփլինի կատարած ճամբորդութեամբ և այս հետաքրքրութիւնը, ապացուցած այն հեռագիրներով, որ կը զրկեր Տօքթ. Էքէնէրի և Ցեփլինի ճամբորդներուն։ Մեր անյուսալի յաջողութիւնը հաւանարար մղէ սպանիական կառավարութիւնը՝ որ

ՂԱՓԱՆՑԻ ԳԵՐԱՍԻՄԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Ղափանցի Գերասիմը որ երկուամիս առաջ իր հայրենիքը՝ Ղափան գացած է, վերադարձին երբ իր տղուն հետ կը փորձէր անցնիլ պարսկական սահմանը, մեծամասնական պահականոցի զինուորները կը նկատեն զանոնք եւ կը հրամայեն կանգնիլ։

Գերասիմ եւ իր 21 տարեկան տղան, որոնք Արաքսի գետին մէջն էին, փոխանակ ջուրի մէջ լողալով անցնելու, կը սկսի իր ձեռքի մօսիւն հրայանավակրակել։ Զինուորները անմիջապէս կը պատուին եւ կը սկսին հանապարկով պատասխանել։ Գերասիմ կրծքէն կը վիրաւորուի եւ ուժասպառ ջուրին մէջ կ'իյնայ։ Տղան իր հայրը կը շալակէ եւ դուրս կը բերէ պարսկական ափ։ Երբ զինուորները կը փորձեն տղան ողջ բռնել եւ իրենց ափը անցնել, ան իր ատրճանակով կը պաշտպանուի եւ նոյնիսկ զինուորներէն մէկը թեւէն կը վիրաւորուի։

Այսպէսով տղան կ'ազատի եւ իր հօրը դիակը շալակած կը բերէ մօտիկ պարսկական գիւղ մը և հոն կը թաղէ։

փութացնէ չատոնց ի վեր ծրագրուած օդանաւակայանի շինութիւնը Բատիքսի մէջ։

Սպանիական եղերքէն եռք պիտի թռչինք Գիբրքայեան ծոցին վրայէն դէպի Գօրաս, յետոյ դէպի արևելք պիտի ուղղուինք, հասնելու համար զուիցերիական սահմանը։

ՋԱՐՄԱՆԱԼԻ ՄԱՐԴԻԿ

Աշխարհի շրջանը կատարող ճամբորդներուն մէջ արդէն ծայր տրուած է յոգնութիւնը։ Օդանաւին անկիւններուն մէջ կը քաշկռտենք ինքզինքիս և մեր ձանձրոյթը չենք կրնար ծածկել, մինչ ամերիկացի նորեկները, որոնք չեն կրնար քարթ բօսթալ գրելու վերջ տալ, մեր դիրքը տեսնելով կը զարմանան։

Զարմանալի մարդ են այս ամերիկացիները։ Անոնց մէջ կան որ Գերմանիա ոտք չեն կոխած և հոն երթալով ինչ ընելիքնին չեն գիտեր։ Ցեփլինի մէջ նետուելու ատեն չէին իսկ խորհած այդ մասին։ Ամերիկացի սպաները Ցեփլինի հանդարտ և ապահով գնացքէն մասնաւորապէս ապաւորուած են։

ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐՈՒՆ

Այն հեղինակները որոնք իրենց նոր երկերէն երկու օրինակ կը զրկեն Խմբագրութեան, կը գրուի յատուկ գրախօսական։

ԶԱՓԱՆՑԻ ԳԵՐԱՍԻՄԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Զափանցի Գերասիմը որ երկուամիս առաջ իր հայրենիքը՝ Զափան գացած է, վերադարձին երբ իր տղուն հետ կը փորձէր անցնիլ պարսկական սահմանը, մեծամասնական պահականոցի զինուորները կը նկատեն զանոնք եւ կը հրամայեն կանգնիլ։

Գերասիմ եւ իր 21 տարեկան տղան, որոնք Արաքսի գետին մէջն էին, փոխանակ ջուրի մէջ լողալով անցնելու, կը սկսի իր ձեռքի մօսիւն հրայանավակրակել։ Զինուորները անմիջապէս կը պատուին եւ կը սկսին հանապարկով պատասխաներ։ Գերասիմ կրծքէն կը վիրաւորուի եւ ուժասպառ ջուրին մէջ կ'իյնայ։ Տղան իր հայրը կը շալակէ եւ դուրս կը բերէ պարսկական ափ։ Երբ զինուորները կը փորձեն տղան ողջ բռնել եւ իրենց ափը անցնել, ան իր ատրճանակով կը պաշտպանուի եւ նոյնիսկ զինուորներէն մէկը թեւէն կը վիրաւորուի։

Այսպէսով տղան կ'ազատի եւ իր հօրը դիակը շալակած կը բերէ մօտիկ պարսկական գիւղ մը և հոն կը թաղէ։

ՈՎ Է ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ ՈՐԲ

Անցեալ շաբթու Լիւսն Թաքյէլեան անուն Ֆրանսահայ [illegible] տասարդ մը սպաննուած է Լը Փ[illegible]իի մէջ եւ ենթադրուած սը մրն է։ Փարիզեան թերթերը մասին հետեւեալ լրացուցիչ տեղեկութիւնները կը հաղորդեն.—

Սպաննուածը որբ մըն էր տարեկան, եւ 1924ին Պէյրութ[illegible] Ֆրանսա փոխադրուած։

Առաջին տարին իսկ Լիւսն զաւորուած էր Լը Փիւիի չրջակայ[illegible] Լայօ գիւղի մէկ ազարակին [illegible] ուր միեւնոյն գործատիրոջ մօտ կ'աշխատէր մինչեւ հիմա։

Ֆրանսայի գիւղերուն մէջ [illegible]ութիւն է, որ հունձքի ժամանակ իրարու օգնութեան կ'երթ[illegible] Ռափայէլեանի սպարակատեր[illegible] իր տղուն՝ 17 տարեկան Գրիգ[illegible] Ատրիէնի հետ զինքը կը ղրկէ Սի[illegible] Էոժէնի տը Վիլնէով գիւղը, ծ[illegible]թի մը հունձքին օգնելու հա[illegible]

Մինչեւ կէսօր աշխատելէ յետ[illegible] ճաշի պահուն Լիւսն եւ Ատրի[illegible] մտերմական խօսակցութիւն[illegible] կ'ունենան, ըստ սպարակատի[illegible] պատմածին։ Լիւսն փափաք յայտնէ զէնք մը գնելով որսի թալու։ Ճաշէն վերջ գործի սկսին դարձեալ։ Լիւսն [illegible] հասկեր կապած ախոռ կը տան[illegible] երբ յանկարծ կը տեսնէ պատ[illegible] Ատրիէնը, որ զէնք մը առած [illegible]ւսնին կը ժամեցնայ, ցոյց տ[illegible]անոր թէ ի՛նչպէս նշան կ'առ[illegible] եւ ըլթակը կը քաշէ։ Զէնքը [illegible] պայթի, գնդակը Լիւսնի [illegible] ճակատին կը մխուի, դլուխը [illegible] ջախջախուի եւ ուղեղը դուրս [illegible]թափի։ Խեղճ որբին մահը վայրկեան կ'ըլլայ։ Ատրիէն կը ձերբակալուի, սակայն 24 ժամ վերջ [illegible] կ'արձակուի, դատաւ[illegible] հաւոզուած գոյացնելով, որ եղ[illegible] արկածի հետեւանք է։

Լիւսնի մարմինը գիւղնորա[illegible] մէջ թաղուելէ յետոյ թաղուա[illegible] արդէն։ Գոյքերն ու դրամները [illegible] մնան գործարանատիրոջ մօտ։ [illegible]երիտասարդը ունէր 7—8000 ֆ[illegible] խնայողութիւն եւ մօթօսիքլ[illegible]մը։ Զմեռը կօշկակարութեամբ [illegible] զբաղէր, իսկ ամառը ագարակ[illegible] մէջ կ'աշխատէր։

Զափանաց Որբերու Միութիւն[illegible] կողմէ դիմում կատարուեցաւ [illegible]բակատիրոջ մօտ, նոյնպէս տեղ[illegible]կութիւն տրուի արուի Ամերիկի[illegible] Նպաստամատոյցին։

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒՀԻՒ ՊԱՏ[illegible] ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Պօլսոյ Ուսուցչական Խորհ[illegible]դէն վկայուած և երկար տարի[illegible] ազգային մանկապարտէզներու [illegible] պաշտօնավարած մանկապարտ[illegible]պանուհի մը պաշտօն կը փնտռ[illegible]

Դիմել Խմբագրութեան։

«ԱԶԴԱԿ»ի ՊԱՏՄՈՒԱԾՔՆԵՐԸ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԶՄԵՌ

ԱՐԴՆԵՔ ՍՐՇԱԼՈ՞ՅՍԸ ՎԵՐՋԱՑՍԻ ԹԷ ԵՐԿՈՒ ԳԻՇԵՐՆԵՐԸ ԽԱՌՆՈՒԵՑԱՆ

Գրեց՝ ԽՐԻՍՏՕ ՊՕԹԷՎ

Հաճելի բան է որ մարդ ունենայ տաքուկ սենեակ, պատառ մը հաց, կտոր մը խողաճարպ և քանի մը գլուխ սոխ, սխտոր և պտակի ու երազէ։ Հաճելի է բայց ունենալու է միանգամայն սա երկու հիւանդութիւններէն մէկը՝ կամ ժանկամարդ կին, կամ յօդացաւ — կը պտակիս, կը պտակիս, և մտածուժդ գերմանացիի մտածուժին պէս, ճոխ ու լեցուն ճաշարանի նման, երկայն ու անվերջանալի երշիկի մը նման — այն երշիկը, որով Վիէննայի Ռայսթակի (երեսփոխական ժողովի) մէջ գերմանացիները ու ժամառները կը հարուածեն սլովէն երեսփոխաններու գլուխները։ Երևակայութիւնդ՝ արաբի երևակայութեան նման, ուժեղ ու կծու քէմպէիի մը պէս — քէմպէիի մը, որ չափազանց օգտակար է քոսոտ ազգերու համար — բոցավառ ու վեհապանծ է սուլթի նման։ Սո՛ւլթ, սո՛ւլթ, որուն ներքև, մենք պուլկարներս, այնքան քաղցրօրէն կը քնանանք։

Կը մտածես, կը մտածես և կրկին փիլիսոփայի նման կը ծպակտիս, դիւանագէտի պէս կը յօրանջես, քաղաքագէտի պէս թիկունքդ կը քերես, և եթէ թոյլ տայ կինդ կամ յօդացաւդ, կը քնանաս Քրազի-Մարէօի(1) պէս... կը քնանաս ու կ'երազես.,. Բայց ի՞նչ է երազդ... կ'երազես թէ աշխարհը գինեստուն կը նմանի և թէ անօթի, ցնցոտիաղգեստ, սառած ազգերը հոն հաւաքուած են և ծունկի ինկած գովասանքներ կը կարդան բագոսին։ Պարոն Պիսմարքը երկրագունդին վրայ հեծած, գինին կը քաշէ ու կը խմէ Գերմանիոյ կենացը։ Մերունի Կօրչաքովը բոլիպոս (հոգեհաց) կը բաշխէ սլաւեանններուն «Տէրը ողորմիի համար. վարպետ Անտրաշի Զարաաւ(2) կը կը նուագէ և կը հրաւիրէ չէխերը, սերպերը ու խորուաթները որ երգեն ու խաղան անօթի փորանց։ Մաքմահոն կողով կը հիւսէ այն հաւկիթներուն համար, զորս Ֆրանսան պիտի ածէ Ալզաս-Լոռէնի մէջ, ղերմանական մեծ պահքերուն։ Լորտ Տէրպի կը սրէ Սէվասթաբոլեան կտրոցը՝ մանրելու համար եւրոպական առևտուրի յատուկ արևելքի թարմ պանիրը, և կամ կտրելու ափրիկեան կամ ասիական ոևէ վայրենի ցեղերէ միուն գլխտը, պատրաստելու համար անկէ պիւֆթեք մը անգլիական ժարդասիրութեան։ Սպանիական «զարմիկները» ոտնակոխած իրենց մօր ժարսինը, արիւն կը ծծեն անոր ստինքներէն և իրարու աչքին մէջ կը թքեն։ Մոյկին(3) տէրը կը բանակցի Քապրէրարի(4) ժարդուն հետ Հռոմի ճահիճը մաքրելու համար (չ պապը, որ ինքզինքը պիտի մաքրէ) և հաց ու մաքարոնիի տեղ՝ մաքուր օդ կուտայ Մաձինիի տղաքներուն, ազատներու անմօրուք նոխազը(5) հեծած Ալէքսանտր մակեդոնիացիի պոցեքալը, պատմականօրէն կ'ուզէ ապացուցանել թէ միայն գերմանացին հովիւ կրնայ ըլլալ այծերուն։ Պօսֆորի պիլաւեին գինետան դրան քովը կը ոնգաչնչէ, սատ[illegible] աղիքները կուտէ, դիւանագիտակա[illegible] կը բացականչէ՝ «աման սա գինո[illegible] Մեծամասնութիւնը՝ պզտիկ ու մեծ [illegible] փղոն — սառած ձեռքերուն, ատ[illegible] տարբերութեամբ մը կը դիտեն մ[illegible] ղօթք կ'ընեն Աստուծոյ ժարդկայի[illegible] և մարդկային յիմարութեան առ[illegible] ու մտիկ կ'ընեն թէ ինչպէ՞ս [illegible] գրական և երևմտական թանձր մ[illegible] ինչպէ՞ս Եւրոպայի տղաքները կո[illegible] ու քաղաքակրթութեան ամառին [illegible] պուլկար հայրենասէր, առանձի[illegible]թեամբ կը նայիս այս բոլորին ու[illegible]նութիւն ունայնութեանց սմենայ[illegible]է»։

Աշխարհը գինետուն է, իսկ դ[illegible] խնդալով, խնդաս՝ արցունքով և [illegible]նաս Պալքանեան թերակղզի ամ[illegible] կ'ըսես, պուլկար ժողովուրդը, բ[illegible]ւորները իրենց տանջանքներով, [illegible]իմ տաքուկ սենեակիս մէջ»։ Կը [illegible] վրայ և շնորհակալութիւն կը յա[illegible] ձրեալ ձեղունին, թէ շնորհիւ անոր [illegible]թեան որ գոնէ դուն տանիք մը ու[illegible]

հերոսութիւն ու խանդավ[illegible] ազատագրութեան սրբազ[illegible]

(1) Քրալի Մարէօ, կամ Քրալ (իշխան) Մարքօ՝ պուլկարական իշխան ու հուչաւոր հերոս մըն է որու արիութիւնը հրաշապատում համբաւ ունի։ Պուլկար առասպելաբանութեան մէջ կեդրոնական դէմք մ-ն է։

(2) Զարաաւ՝ մահառական ազգային շուրջպար մըն է։

(3) Իտալիան։

(4) Իտալական յեղափոխական Կարիպալտիի ծընընդավայրը։ Անիկա 1875ին ոուս Միր (Աշխարհ) թերթին մէջ կոչ մը ուղղեց Պուլկար ժողովուրդին, որով կը յանձնարարէր անոր

(5) Ցոյներ։

ԱՇԽԱՐՀԷ ԱՇԽԱՐՀ

ՄԱՔ ՄԻԼԼԱՆԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ ԲԵԻԵՌԱՑԻՆ ԳՕՏԻԷՆ

Ամերիկացի յայտնի երկրախոյզ եւ ճանապարհորդ Տոնալտ պ. Մաք Միլլան որ այս տարուան Յունուար ամիսէն ի վեր հիւսիսային Ամերիկայի ցամաքասի սառուցային կեղեւի վերջին մասկոյն է, կը հալի եւ ուստի ենք հասած ենք սառոյցի դարեւոյանի վախճանին», յայտարարած հրամանատար Մաք Միլլան։

ԷՍԿԻՄԱՑԻԻ ՄԸ ԾՆՕՏԸ

Մաք Միլլանի արշաւախումբին նկերացող ատամնաբոյժ մը, տոքթէր Ճէրնալտ, Հարվըրտի ատամնաբոյժ. վարժարանէն, իր ամանակը յատկացուցեր է ուսումնասիրելու Էսքիմոսներուն ծնօտը եւ բախտաւոր բեւեռին աւելի մօտ բնակող Էսքիմոներու մկանները՝ քաղաքակրթութեան ազդեցութեան ենթակայ Էսքիմոներու ակռաներուն հետ։

Տօքթ. Ճերնալտ գրած է որ աւելի հիւսիսի սառած միսով սնունող Էսքիմոներու ակռաները՝ պեռազանց են քան աւելի հարաւ բնակող Էսքիմոներունը, որոնք ուտեն ալիւրի եւ նշոյի նման ենթադրէն։

Նմանապէս հիւսիսային ձուկերու մասին շահեկան ուսումնասիրութիւններ կատարած է արշաւախումբին ընկերացող ձկնաբան տոքթ. Միլլիկըմ Ս. Բեռնոլդ։

ԶԳԱՑ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՆԵՒ ԱՑԺՄ ԵՕԹԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄՆԵՐ ԱՐԴԻԼԱԾ Է

Անկղիոյ արտաքին գործոց նախարար Հէնտըրսըն, քրիստոնեայ կեղեցիներուն ուղղեալ պատգամով մը կ'ըսէ թէ Ազգաց Դաշնակցութեան համար անցեալ 10 տարուան միջոցին ծախսեցին 9,500,000 Անգղիական ոսկւոյ զումար մը, ոչ աւելի քան մարտանաւի մը ծախսը, որ երկու սերունդ յետոյ երկաթի կտորուանք կը դառնայ։ Այժմ դարձեալ տարուան միջոցին, խաղաղութեան գաղափարը այնքան զարգացած է որ Ազգաց դաշնակցութեան կանոնագիրը չատ եւ կը մնայ, եւ քաղաքակիրթ աշխարհի հանրային կարծիքը անոր բարգաւաճումը կը պահանջէ։ Այսօր ի բրպէս պատերազմը ապօրէն հրամայուած է քաղաքակիրթուած պետութեանց դէմ, եւ Բարիզի Պէյլան—Վէյլոյ դաշինքով, աշխարհի բոլոր պետութիւնները ուխտած են այլեւս պատերազմը չկանգնել իրենց ազգային քաղաքականութեան։ Սակայն կարեւոր ու գործնական յառաջդիմութիւն մը ն է ու զէ կ'անցնի Ազգաց Դաշնակցութեան կանոնագրին կարգ մը բաղադրութիւնները։

Անգղիոյ Սրտ. Գործ. Նախարարը կը յիշէ թէ Ազգ. Դաշնակցութեան գոյութեան միջոցին, տարբեր ժամանակներու մէջ, եօթը էկպ ծաղեցան, որոնք կրնային պատերազմի յանգել պետութեանց միջեւ եթէ Ազգաց Դաշնակցութիւնը չըլլար։ Ինք աւելորդ կը նկատէ անունով յիշել այս էկպքերը, սակայն ի վեր կը հանէ այն իրողութիւնը թէ Ազգաց դաշնակցութիւնը խաղաղութեան ազդու գործիք մը են է, ամէն ժամանակի ու գարագայի տակ։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կ'աւանդեմ՝ Էյրէֆիէյի նորակառոյց թաղամասին մէջ հայերէն դասերու մասնաւոր դասեր։

Դիմել Բ մարքա թիւ 5 տունը։

ԱՐԱԲ ՄԱՄՈՒԼ

ԷՏՏԷԻ ԴԱՀԼԻՃԸ ԵՒ ՄԱՄՈՒԼԸ ԷԼ ԱՀՐԱՐ

«Հինգերու նոր դանլիճին մէջ մէկ նոր նախարար կայ Պ. Էմիլ Էտտէ։ Եթէ նոր ուռնչ մը պիտի փչէ Սեռայի վրայ, ասիկա Պ. Էմիլ Էտտէինը պիտի ըլլայ։

«Մենք կը ճանչնանք արի եւ ուժով Էմիլ Էտտէ մը։ Մենք գիտնք այսպէս ճանչցանք իսլանութեանն եւ Սեռայեն հեռու։ Սեռայի մթնոլորտը պիտի ազդէ՞ այս արիութեան եւ ուժին վրայ փոխելու համար նոր նախարարապետը, ինչպէս փոխուեցան իր նախորդները, — կամ ալ այս զօրաւոր անձնաւորութիւնը պիտի կարենա՞յ իշխել վարչական մեքենային եւ ապահովել ծրագրուած բարեկարգումներու յաջողութիւնը։

«Էտտէի նախարարութիւնը ծրագրի նախարարութիւն մըն է։ Նախարարապետը յայտարարեց այս. իշխանութիւնը պիտի պահէ միայն այն ատեն, եթէ կարենայ գործադրել այս ծրագիրը։ Իր աշխատակիցները իրեն պիտի հետեւի՞ն իր բարեկարգումներու նախագիծերուն մէջ, իր նեռ պիտի համերաշխի՞ն։ Ապագան ցոյց պիտի տայ այս»։

ԷԼ ՊԱՅՐԱԴ

«Պ. Էտտէ այս երկրի զարգացած եւ լուսաւորուած երիտասարդութեան դրօշակիրն է. փայլուն հռետոր արի եւ ազատախոհ, ան լայն վստահութիւն կը ներշնչէ Ֆրանսական բաղաքական շրջանակներուն մէջ»։

ԷԼ ՌԱՍԷՏ

«Նոր դանլիճը վստահ կրնայ ըլլալ մեր կատարեալ անձնուիրութեան վրայ, եթէ բացումը կատարէ ազատարար խղճմտանքի մը որ մեզ ազատէ կործանիչ վիճակներէ, խրախուսէ արտադրութիւնը, ջնջէ ծխախոտի ռէժիմն, վերջ մը տայ Մենաշնորհեալ Ընկերութիւններու բռնապետութեան, ապահովցնէ երկրին լաւ վիճակ մը — մէկ խօսքով եթէ նախարարապետը կատարէ այն յանձնարարութիւնները զոր հրապարակս ստանձնեց...»

ԹԱՔԱՒԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐՈՂ

«... Այս նախարարութիւնը համախմբեց լաւագոյն տարրերը։ Եթէ ան չաջողի լաւ բան ընելու, ոչ ոք պիտի չմնայ ինքզինք փորձելու։ Եւ այս պիտի ըլլայ Հանրապետութեան սնանկութիւնը։ Վարչաձեւը այսօր իր վերջին քուղթը կը խաղայ... Մենք վերջին փորձ մըն է որ կ'ընենք...»

ՕԳՏԱԿԱՐ ԹԵԼԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

«Մարդ»ը չրջէ կը լենի «դրամ», ուրեմն խնայէ «դրամ»ը որ օգտակար ըլլաս «մարդուն»։

Եթէ «դրամ»ը խնայել կ'ուզես, այցելէ Տէր Մելքոնեան Եղբարց վաճառատունը, ուր պիտի գտնես ամէն ճաշակի և եղանակի յարմար հագուստներ և կերպասեղէնի կտոր և ծրար, խիստ աժան գիներով։

ՇԱՀԱՒՈՐ ԳՈՒԾ

«ԱԶԴԱԿ»ի

Տպարանը Հայերէն, Ֆրանսերէն եւ արաբերէն լեզուներով կը պատրաստէ ամէն տեսակ տպագրական գործեր, մաքուր եւ անհամեմատօրէն աժան։

Ձեր շահուն համար անգամ մը միա՛ն այցելեցէք։

ՍԼԱՎԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻՒՆ

18 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1929

Եգիպտական ոսկի ս. դ.	632
Սթէրլին	616
Տօլար	126,50
Օսմ. ճնչ. ոսկի	550
Ֆրանս. » »	478
անգլ. » »	614
Թուրական թղթր	61
» Գ. Ս.	143
» արծաթ մէճիտ	44
Սուրիական ոսկեղրամ	18 19
1886 Դր. Ֆօնս. ս. դրմ.	19 50
» 1908 »	14 40
» 1911 »	14 30

Սէնթերեան եղբարք, Թէլէֆօն 20 25

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԷՇԻՐԷՖԻԷԻ ՆՈՐԱՇԷՆ ԹԱՂԱՄԱՍԸ

Մօտ 4-5 ամիսներէ ի վեր՝ Էշրէֆիէի նորակառոյց թաղամասին մէջ կը բնակին աւելի քան 200 հայ ընտանիքներ։

Բարձրադիր ու օգաստուն այս վայրը, դարձած է տեսակ մը հաւաքատեղի տարագիր հայութեան որոշ մէկ խաւին։

Մաքրասէր է հայը, ու այս դուք կը տեսնէք առաջին իսկ ձեր հանդիպումին զոր պիտի տայիք ձեր մէկ բարեկամի բնակարանը Էշրէֆիէի մէջ։

Շատեր «Փոքր Հայաստան» կ'անուանեն հայեցի կեանքի այս հանդրուանը, ուր հայախօս ժողովուրդ մ'է որ ապաստանած է։

* * *

Ազգերու Դաշնակցութեան կողմէ չինուած այս տուները՝ ունին իրենց առաւելութիւններուն հետ համընթաց՝ կարգ մը թերիներ, զոր պէտք է կարգադրել, չստեղծելու ուտերի չտալու համար այլանդակ դէպքերու։

Նախ ջուրը։

Գլխաւորը ապրուստի և առողջութեան։

Ու դժբաղդաբար պէտք է հրապարակով ըսել թէ ժողովուրդը կը տառապի ջուրի պակասէն, երբ նկատի առնենք թէ սեւնոյն ժամանակ, իւրաքանչիւր ընտանիք վճարած է աւելի քան 10 սիւրոսկի։

Այսօր աւելի քան 15 օր է ու ոչ ոք կը հետաքրքրուի այս հարցով, ու ժողովուրդը սկսած է նոյնիսկ անտեղի խօսքերու տեղի տալ։

Մինչև ցարդ բժիշկ գոյութիւն չունէր, ու յետայսու կ'ունենայ իր այցելու բժիշկը, որուն հետ կը խորհինք թէ պզտիկ դեղարան մ'ալ անհրաժեշտ ու պայման է։

Կան դեռ տարբեր թերիներ, զոր չենք ուզեր այժմէն մատնանշել, սպասելով որ ժամանակի ընթացքին, ինքնին կը բարելաւուին։

Կարգ մը ծառերու փճացումը պիտի նպաստէր մեղներու չգոյութեան, երբ նկատի առնենք անոնց գոյութիւնը։ ԱՑՑԵԼՈՒ ՄԸ

ՀԱՅԵՐՈՒ ՍԻՒՐԻԱ ՄՈՒՏՔԸ ՀԱՅԵՐ ՊԻՏԻ ԿՐՆԱՆ ՍԻՒՐԻԱ ԳԱԼ ԵԹԷ ՀԱՆԴԱՐՏ ԸԼԼԱՆ

Ատենէ մը իվեր, Բարձր Գօմիսէրութեան որոշ մէկ կարգադրութեան Սիւրիա մուտքը դժուարացած էր։ Սիւրիա գալ ուզող բաղմաթիւ հայերու դիմումներուն անդրադարձ պատասխաններ կը տրուէին։ Նոյն իսկ թիւրքիայէն գաղթել ուզող հայեր չէին կրնար գաղթավայր մը գտնել և իրենց դիմումները ալ ընդունելութիւն չէին գտներ Բ. Գօմիսէրի մօտ։

Անցեալ շաբաթ կաթ. փոխանորդ կարօեան Սրբազան անձամբ դիմած է Բ. Գօմիսէրութեան քաղաքական բաժնի տնօրէնին և խընդրած որ դիւրութիւններ շնորհուին Սիւրիա գալ ուզող հայերուն։ Պ. Տնօրէնը խոստացած է յետայսու դիւրացնել Սիւրիա գալ ուզող հայերու մուտքը, պայմանաւ որ անոնք քէմբերու մէջ չի բնակին և հանդարտ ու հնազանդ ըլլան։

ՍԼՀՄԱՆԱԳԾՄԱՆ ՄՆԱՑՈՒՆ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ

Էնկիւրիի վերջին ֆրանքօթուրք համաձայնութեան համեմատ, սահմանագծման մնայուն վարչութիւնը կազմուած է եւ պիտի գումարուի Պէյրութի մէջ ամսոյս 30ին։

Ֆրանսական պատուիրակներն են. Բարձր Գօմիսէրութեան Հալէպի պատուիրակ Պ. Ռըքլիւ՝ նախագահ, Հիւսիսային Սիւրիոյ ընդհանուր հրամանատարին ոպայակոյտին պետ Բօլոնէլ Անֆրէ, հարիւրապետ Թէրիէր եւ Ալէքսանտրէթի սանճագին ելմտական տընօրէն Հասան պէյ Ճըպարա։

Թրքական պատուիրակներն են. Ճէպէլ Պէրէքէթի կուսակալ Ալի Ղալիպ՝ նախագահ, Բօլոնէլ Միխթաղ, Պէյրութի թրքական փոխհիւպատոսը եւ հարիւրապետ Նուրի Պէյ։

ԲՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷԻ ՇԱՀՈՂ. ՄԵԾ ԹԻՒԵՐԸ

1886ի թիրաժէն	թիւ	36417,
1903ի	»	» 637,254,
1911ի	»	» 54,100

Կը շահին 100,000ական ոսկի ֆրանք։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԸ ԿԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ

Ժամանակին Կարօեան Սրբազան դիմում կատարած էր Բարեգործականի ընդհ. տնօրէնութեան և խընդրած որ նիւթական քիչ մը լայն օժանդակութիւններ ընեն այս շրջանի հայութեան տեղաւորման գործին համար և տեղեկացուցած էր նաև տեղաւորման յանձնախումբի նախագահ Պ. Պրիւնէի բողոքը՝ Բարեգործականին դէմ։

Կեդրոնը կ'իմացնէ Կարօեան Սրբազանին որ, ցարդ Բարեգործականը ոչ թէ 500 ոսկի, այլ 1,550 ոսկի նպաստ մը տրամադրած է գաղթականներու տեղաւորման գործին։

ՌՄԲԱԿՈՇՈՒՄԷՆ ՎԵՐՋ

Պաղեստինի դէպքերուն ընթացքին, անգլիական օդանաւ մը ռմբակոծած էր Լիբանանի սահմանէն ներս գտնուող քանի մը գիւղեր։ Այժմ ֆրանսական և անգլիական խառն յանձնախումբ մը կը գտնուի Մէրճայուն, քննելու համար այդ ռմբակոծման հետեւանքով յառաջ եկած վնասներն ու պատճառները։

ԵՐԿՈՒ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐ ԿԸՆԴԴԻՄԱՆԱՆ

Դամասկոսի մէջ, երկու բանտարկեալներ, որոնք 15ական տարի բանտարկութեան դատապարտուած էին, սերժեցին մտնել բանտարկեալներ փոխադրող կառքին մէջ, որ կիրնք կ'սպասէր դատարանի առջև և սկսան հայհոյել կառավարութեան, արդարութեան և դատաւորներու հասցէին։

Անոնց աղմուկէն մեծ բազմութիւն մը հաւաքուեցաւ. ժանտարմաներու տասնապետը իր զէնքը անոնց ուղղեց և ըսաւ. «Եթէ ձեզ ծեծել արգիլուած է ինձ, արգիլուած չէ զէնքս գործածել. չուտով ելէք կառք, այլապէս պիտի կրակեմ»։ Բանտարկեալներ մտան կառք և ուղղուեցան իրենց 15 տարուան բնակարանը.

ՖՕՁԻ ԿԱԶԻԻ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Տիկին Ֆօզի Կազիի սիրահարը՝ Ռիտա Ղազին, բանտէն խնդրագիր մը խրկած է ընդհանուր դատախազին և յայտնած որ Ֆօզի Կազիի թունաւորման խնդրին մէջ մի միայն ինք ու Վէճիհ Կազին յանցաւոր են և Տիկին Կազին բացարձակապէս անմեղ է։

ԿՈՒԻ ԱՆԱՊԱՏԻ ՄԷՋ

Անապատէն եկող լուրերէն կ'իմացուի որ չատ ուժեղ կռիւ մը սկսած է Էնեզէ և Շամար ցեղախումբերու միջև։ Էմիր Մահէմմէտ, Էնէզէներու Շէյխը, ոչ միայն իր ձիաւորներով և ամբողջ մարդիկներով կռիւին կը մասնակցի, այլ չորս զրահապատ ինքնաշարժերով կը յարձակի իր հակառակորդներուն վրայ։ Կրսուի թէ Շամար ատիրէքեն ցարդ 70 սպանուածներ կան։ Վիրաւորները բազմաթիւ կը կարծուին։

Պ. ՇՕՖԼԷՐ ԼԱԹԱՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ալաուիթներու երկրին կառավարիչ Պ. Շօֆլէր, որ իր ենթարկուած հիւանդութեան հետեւանքով երկար ատենէ ի վեր Սուզ էլ Ղարպի մէջ կը կազդուրուէր, ամսոյս 15ին վերադարձաւ Լաթաքիա։

Պ. Շօֆլէր Լաթաքիոյ մէջ թէ ճամբուն վրայ արժանացած է ժողովրդական մեծ պատիւներու և ցոյցերու, որոնք իրենց խնդակցութիւնները յայտնած են իրենց սիրելի կառավարիչին ապաքինման համար։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

— Այն Զղոլթաի մէջ Ալիս Հատատ անուն կին մը, կարծելով որ քինին է թոյնի քաչէ մը խմած է. վիճակը չատ ծանր է։

— Երկու Սէրայներն ալ սկսան ձմռան ժամացոյց գործածել։

— Առջի օր արագ դացող քամիոն մը դատարաններու ընդհանուր քննիչ Պ. Բէօյի ինքնաշարժին զարնուեցաւ և նիւթական վնասներ պատճառեց երկու կողմին ալ։

— Տօքթ. Ֆարիտ էլ Խուրիին 50 ոսկին գողցած ըլլալուն համար ձերբակալուեցաւ Ժոզէֆ Կարապետ Սյնթէեան։

— Հայ գողերու ընկերութիւն մը, տասնեակ գողերէ կազմուած, երեւան հանուեցաւ և իր անդամներէն չատեր բանտարկուեցան։

— Դամասկոսի Նարր Քաքաշ գիւղին մէջ 17 տարեկան պատանի մը գիակը գտնուած է որ սպաննուելէն վերջը այրուած է։

— Պասթա փողոցէն անցնող Թրամվայի կառք մը, 6 տարեկան տղեկ մը կոխկրտեց, երբ ան վար կիջնէր քալող կառքէն։ Ժողովուրդ հաւաքուած և ծեծած է վաթմանն ու քոնտիքթօրը։

— Հալէպի մէջ, դէպի Սէպիլ երկարող փողոցը կոչուած է Նախկէն կուսակալ Նապիհ Մարտինիի անունով։

— Առջի օր, նախարարաց խորհուրդը գումարուեցաւ, ուր իրենց այցելութիւն տուաւ Բ. Գօմիսէրի փոխանորդը։

— Տրիպոլցիները գոհ չեն ներկայ նախարարաց խորհուրդի կազմէն, որովհետև հիւսիսային Լիբանանէն ցարդ ոչ մէկ նախարար նշանակուած է դահլիճին մէջ։

— Տօճ ինքնաշարժ մը, թիւ 217, որ Դամասկոսէն կուգար, Պէքաայի մէջ բաղխում ունեցաւ Պէյրութէն եկող ինքնաշարժի մը հետ։ Ճամբորդներէն մէկը մահացու կերպով, իսկ երկուքը ծանրօրէն վիրաւորուեցան։ Վիրաւորները Զահլէի հիւանդանոցը փոխադրուեցան։

— Պէյրութի մեծ վաճառատուներէն մէկը դիմում կատարած է կառավարութեան հաշուեյարդարի ենթարկելու իր վաճառատունը։ Ան 12,000 օսմ. ոսկի պարտք կը թողու։

ՏՈՒԷՔ ՁԵՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ «ԱԶԴԱԿ»ԻՆ

ՊԱՂԵՍՏԻՆ ՄԻՇՏ ԽԱՌՆԱԿ

ԱՄԲՈՂՋ ՇՈՒԿԱՆԵՐԸ ԵՐԿՈՒ ՕՐԷ ԻՎԵՐ ՓԱԿ ԵՆ

ԱՐՁԱԳԱՆԳ ՍԻՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Ամբողջ Պաղեստին երկու օրէ իվեր դարձեալ խառնակ վիճակ մը ունի։ շուկաները փակ են և շարունակ ցոյցեր կըլլան։ Հակառակ զինուորական իշխանութեան ձեռք առած խիստ միջոցներուն կարելի չէ եղած խաղաղեցնել գրգռուած կիրքերը։ Նաֆա հանդիպող շոգենաւ մը չէ կրցած իր ճամբորդները ցամաք հանել՝ գործադուլի հետեւանքով։ Ամենապզտիկ գիւղերն անգամ կը մասնակցին այս բողոքի ցոյցերուն։

Ինչպէս կը տեղեկանանք Պաղեստինի և տեղական թերթերէն, այս վերջին ցոյցերուն և մահմետական հասարակութեան գրգռութեան պատճառը Անգլիական Բարձր Գօմիսէրին կողմէ հրեաներուն տրուած կարգ մը առանձնաշնորհումներն են, ըստ որոնց հրեաները արտօնուած են Սինակոկի վերածել «Լացի Պատ»ը։ Այս արտօնութիւնը ոչ միայն Պաղեստինի մահմետականներու գրգռութեան պատճառ եղած է, այլ շուտով արձագանգած է Անդր-Յորդանանի և Սիւրիոյ մէջ։

Ի մէջ այլոց Պէյրութի իսլամական ժողովը ևս առանձին հեռագրովմը բողոքած է այդ կարգադրութեան դէմ և պահանջած իսլամական իրաւունքներուն պաշտպանութիւնը։ Բացի այդ արաբ թերթեր ահագին բողոքներ հրատարակեցին և աշխարհի ուշադրութիւնը հրաւիրեցին։

Առջի օր, կէսօրէ վերջ, Պէյրութի մէջ, թուրքիկներ ցրուեցին հասարակութեան հետեւեալ օր (երեկուան համար) ամբողջ խանութները փակելու և բողոքի ցոյցեր կազմակերպելու համար։ Կառավարութիւնը անմիջապէս իսլամական ժողովին և Միւֆթիին դիմելով խնդրեց որ արգիլեն իսլամ հասարակութիւնը նման անօգուտ շարժումներէ, որոնք կրնան վնասել այս երկրի խաղաղութեան և տնտեսականին։ Ոստիկանական տնօրէն Պ. Պուսթանին անձամբ այցելած է իսլամ թերթերու խմբագրատուներն ու իսլամական ժողովի նախագահին, արգիլելու համար ցրուած յայտարարութեանց որոշումը։ Ասոր վրայ առջի օր, երեկոյեան, իսլամական ժողովը առանձին թուրքիկ մը հրատարակեց և թելադրեց իսլամ հասարակութիւնը ոեւէ փորձ չընել։

Երէկ առաւօտ կանուխէն ոստիկաններ կը հսկէին ամբողջ շուկաներու մէջ և հրապարակներու վրայ և կ'արգիլէին խաղաղութիւնը խանգարելու բնոյթը ունեցող ամէն շարժում։

ԿԵՐՊԱՍԵՂԷՆԻ ԵՒ ԿՏՈՐԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՍՈՒԳ ՄԸՔՐԱՆ (ՐԻՒ ՖՕՇԻ ԵՒ ՐԻՒ ԱԼԷՆՊԻՒ ՄԻՋԵՒ ՆՈՐ Շ ԻԿԱՑ)

ՆՈՐ ՀԱՍԱԾ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆՈՒՐԲ ԵՒ ԸՆՏԻՐ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ ՆԱԵՒ ԲՕԲԼԻՆ, ԹԱՒԻՇ, ՄԵՏԱՔՍ, ՈՒԱԼ ԵՒՆ ԵՒՆ ԵՒՆ

ԱՄԷՆ ՃԱՇԱԿԻ ՅԱՐՄԱՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

Գիները խիստ աժան

ՍԱՆԱՒԱՆԴ ՕԽԱՑՈՎ ԳՈՍԳԻՒՄՑՈՒ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ՝

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

ՄԷԿ ԱՆԳ Մ ԱՑՑԵԼՈՂԸ ՄԻՇՏ ԳՈՂ ՊԻՏԻ ՄՆԱՑ

ԱԶԴ

Որբանոցիս մատակարարը քաղաքէս մեկնելուն առթիւ հրաժարած է իր պաշտօնէն։ Այսու կուգանք յայտարարել որ, այս պաշտօնին համար կը փնտռուի կարողագոյն մէկը, որ տեղեակ ըլլայ արաբերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներուն եւ ծանօթ տեղւոյս կառավարական շրջանակներուն։ Ընկալեալ սովորութեան համաձայն, առաջին պայման է որ սոյն պաշտօնը ստանձնող մատակարար պաշտօնեան 150 օսմանեան ոսկի ձգէ Միութեանս մնտուկը, իբր երաշխաւորագին։ Անձնական երաշխաւորութիւն բացարձակապէս պիտի չընդունուի։ Փափաքողները մինչեւ ամսոյս 24ին թող իրենց թեկնածութիւնը ներկայացնեն ուղղակի Տեսչութեանս, որբանոցիս հասցէով փոստարկղ թիւ 487։

ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ
Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԲԷԼԷԿԵԱՆ ՍԻՍՈՒԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՐՍԲԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷԻՆ ՎԵՐՋՆԱԴԻՐԸ ԲՐԻՏ. ԲՈՐՁՐ ՔՈՄԻՍԵՐԻՆ

Երուսաղէմ.— Առաքական Գործադիր Կոմիտէն Բրիտանական Բարձր Քոմիսէրին խիստ հեռագրով մը արաբ աշխարհի բոլորը յայտնեց՝ «Լացի Պատէն» շուրջ սահմանուած կարգադրութեան առիթով։ «Ձեզ կրնար հանդուրժել այսպիսի արարքներու, որոնց բովանդակ պատասխանատուութիւնը ձեր վրայ կը ձգենք», կը յայտարարէ Կոմիտէին նախագահ Ռեագիպ էլ Հիւսէյին փաշա իր հեռագրին մէջ։

Լոնտոն.—Պաղեստինի Մեծ Մուֆթին հեռագիր մը ուղղելով Ճորճ թագաւորին, կը յիշեցնէ թէ 13 դար առաջ, Օմար խալիֆան պաշտպանած է քրիստոնէական շէնքերը եւ արգիլած է անոնց թալանը։

Երուսաղէմ—Կը վախցուի որ արաբ քաղաքական շրջանակներու մէջ եղած ներկայ զրգռութիւնները չլլայ թէ իր կրօնական իրաւունքներուն նախանձախնդիր ազգարնակչութիւն մը խօսքերէն գործի մղէ։

ՆՈՐ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԵՈՒԿՕՍԼԱՎԻՈՅ ՍԷՋ

Հռոմ.—Նոր եւ կարեւոր բարեկարգութեանց լուրեր կը հաղորդուին Եուկօ-Սլաւիայէն։ Ասպէն, Պելկրատէն կը հեռագրեն թէ Յունուար 6ին, պետական հարուածին սարեդարձին, նոր Սահմանադրութիւն մը պիտի յայտարարուի։ Ու մի ինչ պիտի կազմէ նեռկայ կացութեան եւ անցեալ խորհրդարանական վարչութեան միջեւ։

Նոր սահմանադրութիւնը կը նախատեսէ շրջանային խորհրդարաններու կազմութիւնը Խորուաթիոյ, Սերպիոյ եւ Սլովենիոյ մէջ, որոնք ներկայացուցիչներ պիտի դրկեն Պելկրատ, ազգային իրենց բդեշխան մը կազմելու համար։ Միեւնոյն ատեն, ծերակոյտ մը պիտի կազմուի որ իրեն կեդրոն պիտի ունենայ Խրուաթիոյ մայրաքաղաքը, Զագրէբը։

ԱՇԽԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՅ ՄԷՋ

Սիտնէյ.—Պշխատաւորական ները յաղթանակեցին Աւստրալիոյ մէջ։ Երկկ ծանուցուած կուսակցական կացութիւնը հիմնուած էր այն ատեն յայտնի թիւերուն վրայ՝ այսինքն՝ 2 546.000 հոգի, 3,500 000 առձանագրուած քուէարկուներու վրայ։ Վերջնական արդիւնքը մը չէր բայց արժանոյ հաւատ։

Պ. Պրուսի կուսակցութիւնը պարտուած է եւ Պ. Պրուս ինքն իսկ իր տեղը զոյանցնելու վտանգին տակ է։ Բազմաթիւ նախարարներ պարտուած են, բայց ազգայնական «բրոսա» Պ. Հիւզ, վերընտրուած է ահագին մեծամասնութեամբ։

Աշխատաւորական պարագլուխ Պ. Սքուլէն հաւանաբար դահլիճը պիտի կազմէ օդնական պարագլուխի մը՝ Պ. Թէսսարի հետ, իբրեւ գանձային նախարար։

ԷՄԻՐ ԱՊՏՍԼԼԱՀ ԱԼ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ

Եր.ուսաղէմ.—Ամմանէն կը հաղորդեն թէ Էմիր Ապտալլահ բաւական ուժգին ծանուցագիր մը դրկած է Պաղեստինի բարձր քոմիսէրին, բողոքելով հրեաներու յարձակման, անոնց քաղաքական եւ կրօնական փաստաբանչութեանց դէմ։

Էմիրը կ'ըսէ թէ մէջ ապրող թէ Պաղեստինի մէջ կացութիւնը աւելի վտանգաւոր է քան Սիւրիոյ մէջ, զանազան համայնքներու կրօնական շահերու շփման պատճառով։

ԱՆԳԼԵՒՈՌԻՍ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լոնտոն.—Սովիէթական կառավարութեան մէկ հաղորդագրութիւնը ստացուեցաւ Լոնտոնի մէջ։ Հաղորդագրութիւնը կ'ընդունի Պ. Պ. Հէնդերսընի և Տավ'այէվ-ի միջեւ գոյացած փրօթոքոլը։ Երկու կառավարութիւնները այս կերպով ընդունած են փրոթոքոլը եւ խնդիրը հիմակ խորհրդարանին պիտի յանձնուի։

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԻԱՑԵԼ-ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԾՐԱԳԻՐԸ

Բարիզ.—Նոյեմբերին նախ սրան Պ. Թարտիէ, Պոլֆոյի մէջ ճառ մը խօսելով, յայտարարեց թէ Եւրոպայի Մ. Նահանգներու մասին պ. Պրիանի ծրագիրը ընկերային եւ տնտեսական ամենակարեւոր խնդիրն է մեր ժամանակին։

Շարունակելով, նախաբարոյ ըսաւ թէ եւրոպական պետութիւններ եւ արտաքին անհամաձայնութիւնները օրական հարիւրաւոր միլիոն ներ կ'արժեն, որոնք կրնային աւելի գործնական եղանակով մը օգտագործուիլ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՄԱՐՏԱՆՆԻԵՐԸ ՊՕԼԱՆԴԻՈՅ ՍՈՀԷՐ

Լոնտոն.—Անգլիական նաւային լուսաբը որ կը պարունակէ նաեւ «Քուին Էլիզապէթ» ուարտանաւը, այս միջոցիս Պոլիս այցելած է, Սըր Ֆրէտերիք Ֆիլտի հրամանատարութեամբ։

Թուրքիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ հաշտութեան դաշնագիրն ստորագրուելէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով, Անգլիական տարմիզ մը կը խարսխէ Բոսֆորի ջուրերը եւ ընդունուած է խիստ սիրալիր կերպով։

Այցելութիւնը 8 օր պիտի տեւէ. հասարակութիւնը պիտի օրատանուի այցելել նաւախումբին եւ տնախնամութեանց մեծ ծրագիրը կազմուած է։

Երէկ իրիկուն, Բիլիտ դեսպան Սըր Ճորճ Քլարք եւ Ծովակալ Ֆիլտ պոլսէն Էնկիւրի մեկնեցան, Մուսթաֆա Քէմալի այցելելու համար։

Պ. ՄԱՔՏՕՆԱԼՏԻ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոն.—Ուաշինկթընէն հեռագիր մը կը հաղորդէ թէ Ֆրանսական դեսպանը, պ. Պրիանի կողմէ ստացած իր հրամանն գնելուն հետեւանքով Ֆրանկ. կառավարութեան գոհունակութիւնը յայտնած է պ. Սէ իմսընի, պ. Մաքտոնալտի ունեցած լաւագոյն հաւատարմութեան համար։

Պ. Սիմսընն յայտարարեց թէ դեսպանին հաղորդագրութիւնը բարեկամական եղած է։ Աւելցուց թէ Իտալիոյ դեսպանը նմանապէս իրեն այցելելով, բարեկամաբար տեղեկութիւն ստացած է պ. Մաքտոնալտի այցելութեան մասին, բայց ոչ մէկ հաղորդագրութիւն ան ձնած է իրեն Իտալական կառավարութեան կողմէ։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ապոիլ Նուր Հէպօ եւ Խորէն Թրիէն

ՐԻՒ ՍԼԷՆՊԻ, ՍՈՒՄՐԱԹԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՎԱՐԻ ԱՆԿԻՒՆԻ ԴԻՄԱՑ

10 Յարուցան փարձառութեան ցնորնիւ կրցած ենք Պարսկասանցէն մէկիկ մէկիկ հատաբել ամենաբնութիւր եւ յարգի գորգերը Աւեւելեան եւ Ամերիկեան ճաշակներով

ԳԻՆԵՐԸ ԱՆՄՐՑԵԼԻՕՆ ԷՆ ԱԺԱՆ

ԱՅՑԵԼՈՂԸ, ԱՆՊԱՅՄԱՆ ԳՈՂ ՊԻՏԻ ՄՆԱՑ

Ուրեմն անգամ մը այցելեցէք եւ տեղեկացէք մեր պայմաններու։ Այն յանախորդը որ մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնած գորգը չի սիրէ եւ ուզէ փոխարինել, մինչեւ մէկ ամիս, հարիւրին 10ը գեղջով ետ կընդունիմ։ իսկ մինչեւ 3 ամիս մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնուած գորգ մը կը փոխեմ ուրիշ գորգի մը հետ։

ՍԻՒՐԻԱՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆՑ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

Լոյս տեսած է և կը ծախուի Պ. ՂԱԶԱՐ ՉԱՐԸԴԻ «Սուրբ և դրացի երկիրներ» նոր Աշխարհագրութիւնը, իր տեսակին մէջ միակ և լաւագոյն ԴԱՍԱԳԻՐՔԸ՝ բոլոր դպրոցներու համար, հաստատուած Պէյրութի ուսումնական Խորհուրդէն և գնահատուած Սիւրիահայ Մամուլէն։

Ստանալու համար դիմել Հրատարակչին Ուղղութեան գրատունը՝ Պէյրութ, Պոզարեան գրատուն՝ Հալէպ և

ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ

THE ROYAL MAIL LINE

ՐՕԵԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ

Իսթ Ընդ Մէտիթէրրանիէն Էքսբրէս Լայն

Կաճոնատ երթեւեկ Պէյրութ—Բիրէ—Մարսէյլ, Անգլիական նորահաստատ ընկերութեան «Իսթորն» Մէտիթէրրանիրն Էքսբրէս Լայնի էջող եւ մտնող նաւերով։—

Մեկնումներ Պէյրութէն.—

20 Յունիսին, 10 Օգոստոսին, 2 Սեպտեմբերին, 14 Հոկտեմբերին և 4 Նոյեմբերին։

Պէյրութէն Մարսէյլ միայն 6 օրէն։ Ա. Բ. Դ. կարգի ամենանոր նաւերէն գաղութներով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով ճամբորդող բոլոր ճամբորդներու ճանգիստը ապահովուած է։

Այն նաւերով ինչպէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վրայով Շերպուրկէն մեկնող ուշադրաւոր *Ռոյալ Մէյլ Լայնի* նոպայ եւ ճանգստաւէտ նաւերուն ճամբորդներ կ'ընդունիմ, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար — Բէրնամպուքոյի, Պահիայի, Ռիոյ եւ Սանթոսի, Մոնթէվիտէոյի եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ ընդունիմ նաեւ Նիւ Եորքի, Դուպայի, Մեքսիկոյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուատեմալայի եւ Կենտրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Քէմբերու մէջ, մեր հայկական բաժնի գործակալն է Պրն. Գրիգոր Նուրխանեան որուն գրասենեակին մէջ տեղի կ'ունենան ամէն առաւօտ ժամը 6—8ը։ Ձրի դարմանումներ, գրասենեակի բժիշկին՝ Տօքթ. Միք. Քէշիշեանի կողմէ։

Աւելի տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար հաճեցէք դիմել՝

Ավրնիլ Ֆոշ
Պէյրութ
Փոստարկղ 895
Թէլէֆոն 9 06

Ռոյալ Մէյլ Լայնի և Իսթորն Մէտիթէրրանիրն
Էքսբրէս Լայնի Սիւրիոյ և Լիբանանի
Ընդհանուր Ներկայացուցիչին
Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ՊԷՅՐՈՒԹ-ՆԻՒ ԵՈՐՔ 18 ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ

ՊԱՅՐՆ ԼԱՅՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ ՊԷՅՐՈՒԹ ԵՒ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՄԻՋԵՒ

Անգլիական շքեղ ՊԱՅՐԸՆԸ, որ ունի 22 000 թոն տարողութիւն պիտի ասանի մեր նաւահանգիստը 23 Հոկտ.ին և պիտի մեկնի նոյն օրը ճամբը 16ին, ուղղակի Բիրէ և Նիւ Եորք ընդունելով ճամբորդ ասէն կալգի հասար։

Այս շոգենաւը կ'ընդունի նաեւ ճամբորդ Մարսիլիոյ համար շատ զեղչեալ գիներով, ինչպէս նաեւ ճամբորդ Սաութ Էմփթոնի Պուլանդ Այրէսի զուգաղիպութեամբ հատուկ Սիւտ գերմանական հսկայ և շքեղ շոգենաւերու վրայ, նոյն պէս Գուադալուպի Մէքսիկայի և բոլոր Կենտրոնական Ամերիկայի նաւահանգիստներուն համար։

Լաւագոյն միջոցը ապահով ու հանգիստ հասնելու համար ապստովեցէք Ձեր տեղերը դիմելով Սիւրիոյ և Արեւելքի ընդհանուր գործակալ,

ՃՕՐՃ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ
Պէյրութ Ֆոշ Փողոց

Հեռագրական հասցէ
COLUMBUS Beyrouth

Փոստարկղ Թիւ 806
Թէլէֆոն — 8-45

Մեր հայկական բաժնի գործակալն է՝ Տիար ԵՐՈՒԱՆԴ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ, որուն կրնաք դիմել մեր գրասենեակներուն մէջ, ի Ֆոշ փողոց, կամ վրանաքաղաք, Պ Ստեփան Խրլաքեանի գրասենեակը, ուր ի դիւրութիւն յարգելի յանախորդաց մեր ընկերութեան պատասխանատու բժիշկը ձրի պիտի դարմանէ։ Ամի հիւանդութիւններ։

ՏՕՔԹ. Ե. ՃԻՏԷՃԵԱՆ

Ներքին բժիշկ Ամերիկեան հիւանդանոցներու
վիրաբուժական բաժնի

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէսօրէ վերջ, իր Մրնէք էլ Հիւսնի դարմանատան մէջ, թ. 82
կիրակի օրեր, առանց խստութեան ամէն ազգի աղքատներուն համար։

ՏՕՔԹ. Ա. ՊԷԶՃԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ—ՎԻՐՄԲՈՅԺ
ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
Նախկին բժիշկ Պոլսոյ Ամեր. հիւանդանոցի և
Պոլսոյ Կարմիր Խաչի

Հասցէ.— Ճան Պրլաք, Ֆրանսական Զինուորական հիւանդանոցի հիւսս դիմաց, Թիւ 47

Ընդունելութեան ժամերը՝
7—9 կ. Ա. 2—6 կ. Ե.

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ ՎԿԱՅՈՒՄԸ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ՁՐԻ

ԵՂԻԱ ԻԾԽԱՆԷՅԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
Պապ — Խարիս

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենարնութիր կերպասներու պատրաստութիւն, եւ ամենավերջին մոտայի համաձայն կատարելագործուած
ՊՐՈՒԿՍ։

Հաւոզուելու համար անգամ մը փորձեցէք եւ անհատակոյս գոհ պիտի մնամ

ՆՈՐ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆ

ՍՈՒԻԹ ՃԷՄԻԼ

Պանգոկ Բօեայի եռեւի դրան դիմաց թիւ. 56

ԽԱՉԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ ամէն սեռի եւ տեսակի ամենավերջին նորաձեւութեան համաձայն կօշիկներ։ Պատրաստ ունիմ Ամերիկեան եւ Եւրոպական լաւագոյն կաշիներու տեսակներ։

Գիները չափաւոր եւ գործը մաքուր։

Անգամ մը միայն փորձեցէք, ապահովելու համար Ձեր բնաճիշի սեփական կօշիկարը։

Դեղարան Խաղաղութեան

Pharmacie de la Paix

(Avenue Weygand)
ՅՈՎՍԷՓ ԱԼՀԱՅՕՅԵԱՆ

Մեր նեանաբանն է մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատասխան ամէն կարգի դեղեր, Ֆոթոկրաֆի, փարֆիւմերիի եւ ակնոցի նոխ մթերք։ Չափաւոր գին։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՍԵԱՆ իր աշխատանոցը հիմա Մաարաթէն փոխադրած է Բ. Դօմիսէ։ Գիտցաց, թրամվայի գծին վրայ, թիւ 78 տան եկեղեցի յարկը։

Եւրոպական եւ հայկական ձեռագործի կատարելագործուած աշխատանք, որ գնահատում կուտայ ամենանուրբ ճաշակներու։

Ամենավերջին նորաձեւութիւն,
Մաքուր կար,
Խղճամտ գիներ,
Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնամ։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱԶԳԱԿԻՆ